

ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТAK

Пројекат „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији”

Позиција: Консултант/Организација за припрему иницијативе и пратећег елабората за развој стандарда квалификација (андрагог) и припрему анализе квалитета реализације програма преквалификације, доквалификације и специјализације са посебним акцентом на квалификације на нивоу 5 НОКС-а – *пројектна активност 3.2 и пројектна активност 3.4*

Трајање: јул 2024. - март 2025.

1. Опште информације

Приступање ЕУ и сталне економске и друштвене промене главни су покретачи реформе образовања у Републици Србији. Претходних година много је урађено на развоју образовања, посебно на усклађивању образовне понуде са потребама тржишта рада и повезивању Националног оквира квалификација Републике Србије (НОКС) са Европским оквиром квалификација (ЕОК).

Нова Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године усвојена је 2021. године. Како је наведено у Стратегији, визија је да обезбеди квалитетно образовање за сваког човека како би остварио свој пуни потенцијал. Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године се фокусира на младе и децу, али многе планиране активности имају за циљ развој потенцијала одраслих, што у средиште ставља концепт целоживотног учења.

Канцеларија за дуално образовање и Национални оквир квалификација (Канцеларија) и Министарство просвете (МП) су у претходном периоду улагали значајне напоре да образовну понуду ускладе са потребама тржишта рада. Систем дуалног образовања показао се као модел који помаже да се премости јаз између образовања и запослења кроз припреме ученика за свет рада и омогућавајући им да стекну вештине, знања и способности у складу са стандардима квалификација. Потребно је, међутим, даље улагати у развој дуалног образовања, укључујући успостављање и имплементацију оквира за праћење и евалуацију како би се осигурао квалитет Националног модела дуалног образовања, како је препознато у Стратегији 2030.

Још један важан део образовног система са директним утицајем на квалификациону структуру становништва је образовање одраслих. Међутим, бројни организатори образовања одраслих имају различите, често недовољне капацитете за имплементацију релевантних стандарда и прописа у овој области. Унапређење концепта целоживотног учења ће, између остalog, побољшати положај особа без квалификација или оних којима достигнутост

стандарда квалификација може да се призна само делимично. Идентификација дефицитарних квалификација на тржишту рада и веће могућности за усавршавање и преквалификацију допринеће смањењу неусклађености између понуде и потражње радне снаге.

Дуално и неформално образовање у протеклом периоду били су значајни за јачање радне снаге и обезбеђивање економског раста и запошљавања. Међутим, за ефикасно усмеравање и управљање овим системима неопходан је транспарентан и флексибилан систем квалификација и подаци који омогућавају одговарајуће праћење и доношење одлука. Наставак дигитализације, даљи развој дуалног образовања и промоција концепта целоживотног учења кроз развој нових и модернизацију постојећих стандарда квалификација, укључујући њихово усклађивање са ЕУ Директивом за регулисана професије, биће значајни покретачи даљих промена. Стога ће фокус у наредном периоду бити на диверсификацији образовне понуде и осигурању квалитета, као и даљем развоју НОКС-а.

Развој и имплементација дуалног образовања и НОКС-а до недавно су били у надлежности Сектора за дуално образовање у оквиру Министарства просвете. Уредбом Владе Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 124/2022) ови послови поверени су **Канцеларији за дуално образовање и Национални оквир квалификација** (у даљем тексту: **Канцеларија**).

Швајцарска агенција за развој и сарадњу (СДЦ) активно подржава дуално образовање у Србији кроз билатералну и институционалну сарадњу. Кроз пројекат „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији“ обезбеђена је подршка Канцеларији и Министарству просвете за даљи развој ефикасног образовног система кроз развој и примену неопходних инструмената на макро, мезо и микро нивоу. Пројектне активности укључују измене закона и пратећих подзаконских аката, дигитализацију процеса и процедуре, унапређење комуникације и сарадње међу заинтересованим странама, активности изградње капацитета и пилотирање предложених решења.

2. Увод

Циљ Пројекта је подршка развоју ефикасног и транспарентног система који омогућава сарадњу између образовних институција и света рада и пружа могућност сваком појединцу да изабере одговарајућу образовну путању. У складу са тим, очекивани исходи Пројекта су следећи:

- Исход 1: Унапређен систем дуалног образовања, које омогућава лакши прелазак са образовања на запослење
- Исход 2: Унапређена ефикасност и транспарентност образовног система кроз дигитализацију процеса и процедуре
- Исход 3: Унапређен систем НОКС-а у контексту целоживотног учења

У оквиру Исхода 3 биће евалауирани механизми и инструменти успостављени са циљем унапређења квалитета и тржишне релевантности понуде формалног образовања и

неформалних обука и биће дате препоруке за њихово унапређење. Ова побољшана решења треба интегрисати у одговарајућа подзаконска акта како би се осигурала уједначена примена унапређених политика у погледу квалитета неформалних обука, квалитета процеса признавања претходног учења (ППУ) и квалитета каријерног вођења и саветовања (КВиС), и секторског приступа образовању и обуци.

Један сет активности чија је реализација планирана у оквиру Пројекта укључује подршку у развоју нових стандарда квалификација, а намера Канцеларије је да део ових активности буде усмерен на подршку за развој стандарда квалификација за регулисане професије и професије од посебног интереса за Републику Србију, али и на подршку за **развој стандарда квалификација у високом образовању**.

Стратегија развоја образовања до 2030. године (Стратегија 2030) предвиђа остваривање општег циља 2 који подразумева унапређење доступности, квалитета, релевантности и праведности високог образовања. Релевантност високог образовања ће се унапређивати кроз анализу стања и пројекција привреде у Србији зарад утврђивања потреба за квалификацијама у складу са потребама послодаваца, али и дугорочним потребама развоја РС. Ова анализа ће служити и високошколским установама као смернице у развијању или реформисању студијских програма зарад обезбеђивања њихове релевантности за тржиште рада и потребе развоја Републике Србије.

Акционим планом за имплементацију Стратегије 2030 у периоду 2024-2026, у оквиру Посебног циља 2.2 - Унапређена релевантност високог образовања на националном и међународном нивоу, предвиђена је активност 2.2.1.7. која се односи на унапређивање методологије за развој стандарда квалификације у делу који се односи на квалификације у систему високог образовања и пилотирање методологије.

У складу са циљевима, мерама и активностима планираним у Стратегији 2030 и Акционом плану, Канцеларија ће у оквиру ПРОДУАЛНОК пројекта **ангажовати стручњаке који ће пилотирати процес развоја стандарда квалификација у високом образовању** у оквиру припрема за унапређивање Методологије за развој стандарда квалификације - спровести неопходне анализе, мапирати потребе, спровести консултативни процес и на основу резултата ових активности **припремити предлоге иницијативе и елабората за развој стандарда квалификација** Андрагог.

Други сет активности посвећен је унапређивању проходности у систему Националног оквира квалификација и његовој даљој хармонизацији са европским политикама, а део активности односи се на ниво 5 НОКС-а. У овом тренутку ниво 5 обухвата специјалистичко образовање и не омогућава приступ вишим нивоима образовања, нити се односи на високо образовање, с обзиром на то да не укључује кратке програме студија. Кратки програми студија које реализују ВШУ су неформални и не воде до нивоа НОКС-а. Да би се систем ускладио са европским политикама и олакшало признавање страних квалификација неопходно је увести кратке програме студија на нивоу 5. Ови програми би припремали полазнике за улазак на тржиште рада, али и омогућавали пролаз ка другим програмима терцијалног образовања, са циљем да се успостави могућност хоризонталне и вертикалне проходности у систему квалификација. Прва активност која ће бити реализована у оквиру

овог сета је **анализа понуде образовања и обука на нивоу 5 НОКС-а, и квалитета програма за преквалификације и доквалификације до нивоа 5 НОКС-а**. Ова анализа биће иницијални корак ка увођењу кратких програма студија и допринети диверсификацији понуде у високом образовању.

3. Циљ задатка

Консултант/Организација ће спровести анализу постојећег стања у области образовања и обука за стицање квалификације Андрагог – од мапирања постојећих квалификација и занимања, преко анализе понуде образовања и потреба тржишта рада и квалитативне анализе студијских програма. Ове анализе биће дискутоване током консултативног процеса, како би се постигао консензус на националном нивоу и на основу закључака консултативног процеса развиле иницијативе и елaborати за развој стандарда за квалификацију Андрагог на 6.2, 7.1 и 8 нивоу НОКС.

Осим тога, Консултант/Организација ће спровести анализу понуде образовања и обука на нивоу 5 НОКС-а и анализу квалитета реализације програма преквалификације, доквалификације и специјализације са посебним акцентом на квалификације на нивоу 5 НОКС-а.

4. Опис послова и задаци

У оквиру овог Пројектног задатка консултант ће бити ангажован на реализацији следећих задатака и активности:

Задатак 1: припрема стандарда квалификације Андрагог

- Припрема нацрта иницијативе и елaborата за развој стандарда квалификација и спровођење консултативног процеса;
- Израда финалних верзија иницијатива и елaborата за развој стандарда квалификација андрагога на 6.2, 7.1 и 8 нивоу НОКС-а, у складу са Правилником о методологији за развој стандарда квалификација који ће бити припремљен у наредном периоду.

Задатак 2: припрема анализе квалитета реализације програма преквалификације, доквалификације и специјализације са посебним акцентом на квалификације на нивоу 5 НОКС-а

Анализа постојећег стања:

- Нормативног и институционалног оквира за реализацију програма преквалификације, доквалификације и специјализације са посебним акцентом на квалификације на нивоу 5 НОКС
- Квалитета реализације програма преквалификације, доквалификације и специјализације са посебним акцентом на квалификације на нивоу 5 НОКС-а

5. Исходи

Очекивани исходи:

Бр.	Исход	Рок за реализацију
1.	Припрема Акционог плана за реализацију пројектних активности	Септембар 2024.
2.	Нацрт иницијатива и елабората за развој стандарда квалификација (андрагог) са пратећим извештајем о спроведеном консултативном процесу	Децембар 2024.
3.	Иницијативе и елaborати за развој стандарда квалификација (андрагог) припремљени у складу са закључчима консултативног процеса и коментарима Канцеларије и Агенције за квалификације	Март 2025.
4.	Анализа нормативног и институционалног оквира за реализацију програма преквалификације, доквалификације и специјализације са посебним акцентом на квалификације на нивоу 5 НОКС	Септембар 2024.
5.	Анализа квалитета реализације програма преквалификације, доквалификације и специјализације са посебним акцентом на квалификације на нивоу 5 НОКС	Децембар 2024.

6. Захтеви

За реализацију пројектног задатка Канцеларија ће ангажовати **Консултанта/Организацију** који испуњава следеће захтеве:

- Искуство на пословима припреме студија, истраживања и анализа у области образовања
- Искуство у припреми и развоју студијских програма у друштвено-хуманистичком пољу
- Искуство у сарадњи са установама, институцијама и телима из система образовања и Националног оквира квалификација

Понуђач треба да обезбеди стручни тим који се састоји од **једног кључног експерта и најмање пет чланова тима** са квалификацијама и истукством наведеним у наставку:

Кључни експерт

Квалификације:

- Докторат у области андрагогије (ниво 8 НОКС-а)

Професионално истукство:

- Најмање десет (10) година професионалног истукства у области високог образовања, укључујући истукство у припреми и развоју студијских програма

Специфично професионално искуство:

- Искуство у анализи података у образовном окружењу
- Познавање законодавног и институционалног оквира система образовања
- Познавање трендова у образовању и образовних политика
- Искуство у раду са представницима различитих заинтересованих страна (андрагози, јавно признати организатори активности образовања одраслих, представници високошколских установа, представници секторских институција, доносиоци одлука)
- Искуство у развоју, евалуацији или реализацији програма обука за андрагоге биће узето као предност
- Искуство у пројектима у областима релевантним за пројектни задатак биће узето као предност
- Учешће у изради и креирању образовних политика у области образовања одраслих биће узето као предност

Чланови експертског тима

Квалификације:

- Минимум мастер ниво у области образовања (ниво 7.1 НОКС-а), докторат у области образовања сматраће се предношћу (већи број бодова приликом оцењивања понуде биће додељен Консултанту који у тиму има већи број стручњака са докторатом)

Професионално искуство:

- Најмање десет (10) година професионалног искуства у области образовања

Специфично професионално искуство:

- Најмање 5 година искуства у спровођењу истраживања и/или анализа у области образовања
- Искуство у раду у области образовања одраслих биће узето као предност
- Учешће у изради и креирању образовних политика у области образовања одраслих биће узето као предност

7. Извештавање

Консултант ће услуге пружати и активности обављати у сарадњи и договору са представницима Канцеларије и Јединице за имплементацију пројекта.

По завршетку реализације активности, консултант ће припремити извештај у коме су наведене реализоване активности и њихови исходи. Поред тога, консултант ће, као део анекса, доставити све припремљене документе/материјале.

8. Динамика плаћања

Временски оквир за имплементацију активности и динамика плаћања биће усаглашени са изабраним консултантом, на основу детаљног плана реализације активности и годишњег плана рада Канцеларије.

Напомена: Динамика исплате условљена је динамиком исплате средстава Канцеларији, на основу Уговора између Владе Републике Србије и Швајцарске Конфедерације.

9. Трајање ангажовања

Предвиђени датум почетка реализације активности је јул 2024. године, а период имплементације уговора биће до 31. марта 2025. године.